

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
uttalelse@nve.no
amas@nve.no

Telefon + 47-48 17 07 85
Org.nr. 975 615 308 MVA
E-post leder@oa.birdlife.no
Internett oa.birdlife.no

Deres ref.
202207039

Deres kontaktperson

Vår ref.
sak/636

Vår kontaktperson
Ivar Ruud Eide

Dato
11.11.2022

Merknader til søknad om ny Langerud koblingsstasjon

BirdLife Oslo og Akershus (tidligere Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus) viser til motatt høringsdokument fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) med søknad fra Statnett om å bygge ny Langerud koblingsstasjon i Vestby kommune. Statnett søker også om tillatelse til å sanere deler av anlegget i dagens Tegneby koblingsstasjon.

NVE ønsker særlig innspill på hva høringspartene mener om Statnetts planer, om konsekvensene er godt nok utredet, og om vi har forslag til justeringer av planene for å redusere eventuelle negative virkninger. BirdLife OA vil derfor i særlig grad konsentrere oss om disse spørsmålene.

Generelt om Statnetts planer for ny koblingsstasjon

I Statnetts søknad er tre alternativer omtalt (Statnetts vedlegg 2). Alle de tre alternativene er mer plasskrevende enn dagens koblingsstasjon slik vi tolker kartutsnittet som var vedlagt. Ut fra en helhetsvurdering mener vi det er bedre å legge nye tekniske inngrep inntil allerede eksisterende infrastruktur, dvs. Osloveien/Gamle Mossevei og E6, framfor å ta et stort jafs av et viktig natur- og friluftsområde. Vi krever derfor at alternativ 1 og 2 utredes nærmere.

Statnett legger stor vekt på landskapshensyn og synlighet, og argumenterer med at å legge et nytt tiltak inne i en skog med trær rundt koblingsstasjonen gir minst negative konsekvenser. Med en slik argumentasjon ser man helt bort fra friluftsliv og naturverdier. Som et viktig avbøtende tiltak legges eksisterende skiløype i en sving rundt den planlagte koblingsstasjonen. Da ser man i stor grad bort fra opplevelsesverdien skogsmiljøet har. Til tross for at det er hogd ei mindre stripe gjennom tenkt alternativ 3 er det meste av skogen igjen. Vi vil også påpeke at alle tre alternativer er viktig for hjortevilt.

Nærmere om tiltaket, utredning av konsekvenser og sanering av gammel stasjon

Det som er mest oppsiktsvekkende ved Statnetts miljøvurdering, ved siden av den uforholdsmessig store verdien landskap og kulturminner får, er at registrering av naturverdier er gjort ved å besøke området én dag, 8. oktober. For det første er det umulig å gjennomføre en artskartlegging på en dag. I tillegg er tidspunktet ekstremt dårlig valgt. Kartlegging av biologisk mangfold må gjøres på våren/forsommeren da både flora og fauna (særlig insekter og fugler) er mest tilgjengelig og enklest å registrere. BirdLife OA må derfor konkludere med at negative virkninger på ingen måte er godt nok kartlagt.

Statnett søker også om erverv for ny stasjonstomt i Langerud for å tilrettelegge for framtidig utvidelse av stasjonen, både ved samlokalisering av resterende 300 kV-anlegg i Tegneby, og for tilknytning av nytt forbruk. Det betyr i klartekst at på sikt vil enda mer av skogsområdet knyttet til alternativ 3 bli nedbygd.

Birdlife OA og Nittedal lokallag synes det ville være en fordel om flere alternativ hadde blitt vurdert og lagt ut for høring i planprogrammet i tilfelle «no-dig» ikke lar seg gjennomføre. Vi fikk i særmeetet orientering om hvorfor en del alternativer ikke er tatt med, og har forståelse for disse argumentene. Likevel synes vi det hadde vært fornuftig å ha utredet et alternativ med avløpsledning vest for Rv 4 mellom Kjul og Strøm bru. Dette mener vi kan gi mindre inngrep i verdifulle natur- og landbruksområder som er viktige for fugl. Vi ber om at det vurderes å utvide planprogrammet med en slik løsning. Alternativet er vist med svart strek på kartet under.

Statnett ønsker å sanere eksisterende 420 kV-anlegg i Tegneby når ny Langerud stasjon er satt i drift. Det skal skje ved at tomte ryddes og tilrettelegges for revegetering. Dette er ikke tilstrekkelig. Tomta må tilbakeføres topografisk til slik den var før den ble bebygget, dvs. at man tilfører masser, og planter stedeegne treslag slik at tomte i stor grad blir som den opprinnelig var.

Statnett søker om permanent stasjonsveg inn til Langerud fra Osloveien via Burudveien. Vegtiltak inkluderer både delvis oppgradering av eksisterende veg og etablering av ny permanent veg, med dimensjon for framtidig transformatortransport med vegbredde på ca. 6 meter, pluss vegskulder. Dette vil ytterligere dele et viktig friluftsliv- og naturområde i to, noe som sterkt vil redusere friluftslivsbruken og opplevelsen av et grøntareal, samt få negativ effekt på biologisk mangfold. Det vil også legge beslag på dyrka mark.

Statnett søker om etablering av massetiltak i tilknytning til stasjonstomte. BirdLife OA går sterkt mot at utgravde masser fra tiltaket skal lagres lokalt. Overskuddsmasser må leveres til godkjent mottak, eventuelt behandles som spesialavfall dersom grunnen er forurenset.

Mer om vurdering av alternativer

Statnett har omtalt tre ulike alternativer for ny stasjon. Alternativ 1 og 2 ligger i umiddelbar nærhet til Statnetts eksisterende anlegg i Tegneby, mens alternativ 3 ligger ca. 700 meter sør for Tegneby og er Statnetts foretrukne plassering for ny Langerud stasjon.

Statnett hevder at alternativ 3, som Statnett søker om, også er kommunens foretrukne alternativ. Dette framgår ikke av søknaden og framstår dermed som udokumentert.

Omsøkte Langerud stasjon vil beslaglegge et skogområde som i kommuneplanen har hensynssone friluftsliv som arealformål. I eksisterende database for friluftsliv ligger omsøkte tiltak innenfor det som er kartlagt som et viktig friluftsområde (kilde naturbase.no). Det er overraskende at dette tillegges så liten vekt sammenliknet med landskapshensyn. Ny koblingsstasjon vil uansett ikke bli mer negativ for landskapsforhold enn dagens stasjon, uansett hvilket alternativ som velges.

Når det gjelder omtalen av naturmangfold refereres det til en rapport fra Norconsult om at det ikke er registrert verdifulle naturtyper i planområdet (naturbase.no, nov. 2020). Av rødlistearter vises det til registrert ask (sårbar – VU), sivspurv (nær truet – NT) og humlemaurveys (NT) i influensområdet for tiltaket. Dette er en veldig tilfeldig og mangelfull oppstilling av rødlistearter. En kartlegging i området ville garantert gitt en lengre liste av trua arter både innen flora og fauna.

BirdLife OA vil understreke at hovedutfordringen med nye tekniske inngrep i naturområder (alternativ 3) er oppstyking og oppsplitting av arealer som reduserer arters leveområder. Dette burde vært tillagt langt større vekt, og utelukket alternativ 3.

Konklusjon

BirdLife OA mener at utredningene som ligger til grunn for at Statnett søker om alternativ 3 er mangelfulle. Vi krever at alle tre alternativer utredes langt bedre, særlig når det gjelder biologisk mangfold, og at slike undersøkelser må gjøres på våren/forsommeren for å få et relevant resultat. Vi er også kritiske til at særlig landskapshensyn tillegges så stor vekt mens det knapt er brukt ressurser på friluftsliv og naturverdier.

Vennlig fuglehilsen

Håkan Billing
leder

Jan Olav Nybo (sign.)
naturvernkontakt OA

Ivar Ruud Eide (sign.)
naturvernkontakt Vestby